

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Slovenská obchodná inšpekcia, Ústredný inšpektorát Slovenskej obchodnej inšpekcie so sídlom v Bratislave, Prievozská 32, Bratislava, IČO: 17 331 927 zastúpeného advokátom JUDr. J. D., B.X., B. proti žalovanému: **D. C.**, H.X., IČO: X., o zaplatenie 4512 Sk, vedenej na Okresnom súde v Komárne pod spisovou značkou 5 Cb 245/2005, na dovolanie žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. mája 2007, č.k. 15 Cob 388/2006-73, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **o d m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Komárno uznesením z 12. októbra 2006 č.k. 5 Cb 245/2005-61 zastavil konanie s tým, že po právoplatnosti uznesenia vec postúpi na vecne a miestne príslušný Inšpektorát slovenskej obchodnej inšpekcie v N. na ďalšie konanie. Súčasne rozhodol o vrátení súdneho poplatku za návrh žalobcovi.

Súd prvého stupňa rozhodol tak s odôvodnením, že o uplatnenom práve na zaplatenie nákladov spojených s odberom vzorky výrobkov a jej rozborom podľa § 7 ods. 4 zákona č. 128/2002 Z.z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov nemá súd v prvom stupni právomoc rozhodnúť. Vo veci mal rozhodnúť správny orgán, a to Inšpektorát slovenskej obchodnej inšpekcie v N.. Ide o neodstrániteľnú podmienku konania podľa § 104 ods. 1 OSP, a preto konanie zastavil.

O vrátení súdneho poplatku rozhodol s poukazom na ustanovenie § 11 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie.

Uviedol, že žalovaný v zmysle zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa je predávajúcim a príslušný krajský inšpektorát slovenskej obchodnej inšpekcie voči nemu realizuje v správnom konaní podľa Správneho poriadku sankčný postih. V prejednávanej veci je žalobca kontrolovanou osobou, ktorý v prípade existencie podmienok na postup podľa § 7 ods. 4 zákona č. 128/2002 Z.z. je povinný uhradiť náklady skúšok na verifikáciu bezpečnosti a kvality výrobkov a v tomto nie je potrebné rozhodnúť v správnom konaní. Žiadal preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 31. mája 2005 č.k. 15 Cob 388/2006-73 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správne. Stotožnil sa s právnym záverom súdu prvého stupňa. Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobca je správny orgán, ktorý v danej veci konal na podklade špeciálneho právneho predpisu. Týmto spôsobil začatie správneho konania ex officio. Následne mal toto konanie ukončiť jedným zo zákonom predpokladaných spôsobov, a to vydaním rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu vyhotovenie faktúry nie je dostačujúce s ohľadom na postavenie žalovaného pri zabezpečení jeho práv a povinností v správnom konaní. Zákon č. 128/2002 Z.z. expressis verbis neupravuje, akým spôsobom má kontrolovaná osoba uhradiť náklady vzoriek a skúšok na overenie bezpečnosti a kvality výrobkov, ak ich deklarovaná bezpečnosť a kvalita nevyhovuje požiadavkám osobitných predpisov. V dôsledku tejto absencie je preto potrebné podporne použiť ustanovenia správneho poriadku. Žalovanému nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. O trovách konania rozhodol s poukazom na ustanovenie § 224 ods. 1 v spojení s § 142 OSP s tým, že úspešnému žalovanému v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Namietal, že odvolací súd vec posúdil a rozhodol v rozpore so zákonom podľa § 224 ods. 2 písm. a/ až c/ OSP a svojim rozhodnutím mu odňal ústavné a zákonné právo na súdnu ochranu, možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ OSP). Súd prvého a druhého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospeli k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd pochybil, keď do úvahy nevzal nesporný fakt, že o zákonom ustanovenej povinnosti kontrolovanej osoby nemôže žalobca ani iný orgán správny rozhodovať v správnom konaní, keď zákon ustanovuje inak a síce, keď priamo ukladá povinnosť kontrolovanej osoby bez ďalšieho konania, dokazovania

a pod. Poukázal na povinnosť kontrolovanej osoby podľa § 7 ods. 4 zákona č. 128/2002 Z.z., ktorej sa nemôže zbaviť, ide o zákonom uloženú povinnosť regresného charakteru a nie sankčného charakteru bez potreby a nevyhnutnosti o nej rozhodovať. Neobstojí preto právny názor oboch súdov o nedostatku právomoci súdu, čo bolo dôvodom zastavenia konania. Žiadal, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu pokladal napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za vecne správne. Uviedol, že napadnutými uzneseniami žalobcovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko sa tým rozumie postup súdu spojený so znemožnením realizácie konkrétnych procesných práv. V danom prípade súd správne posúdil nedostatok právomoci a vec postúpil vecne a miestne príslušnému správne orgánu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 OSP) prejednal dovolanie bez nariadenia pojednávania v zmysle § 243a ods. 1 OSP. Po preskúmaní rozhodnutia odvolacieho súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému tento mimoriadny opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, ak to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 OSP). Podmienky prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 a § 238 OSP.

V prejednávanej veci žalovaný podal dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 219 OSP potvrdené bez toho, aby dovolací súd vyslovil prípustnosť dovolania. Podmienky, za ktorých v ustanovení § 239 OSP sa dovolanie pripúšťa splnené neboli, a preto podľa § 239 OSP nie je dovolanie prípustné.

Okrem prípadov uvedených v § 289 OSP proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné v prípadoch uvedených v ustanovení § 237 OSP. Ide o prípady závažných väd konania, keď je dovolanie prípustné, aj keď nie sú splnené podmienky uvedené v § 238 a § 239 OSP.

Žalobca v dovolaní poukázal na prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ OSP, t.j. ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Uvedené ustanovenie ochraňuje práva účastníka, ak súd nerešpektuje jeho procesné práva a vynesie rozhodnutie. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádzala, ale aj rozhodnutím o zastavení konania pre nedostatok procesnej

podmienky, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie nedostatkom podmienky netrpí.

Právomoc súdu je založená na ustanovení § 7 ods. 1 OSP pokiaľ ide o vec vyplývajúcu z občianskoprávných vzťahov v širšom zmysle, a teda ide o vzťah súkromnoprávnej povahy.

Slovenská obchodná inšpekcia podľa zákona č. 128/2002 Z.z. je nezávislý orgán štátnej správy, ktorému boli zverené právomoci v oblasti kontroly vnútorného trhu. Je to orgán, ktorý plní základnú úlohu štátu spočívajúcu v ochrane spotrebiteľov, občanom uvádzať na trh a poskytovať výrobky a služby zdravotne, hygienicky a bezpečnostne nezávadné. V rámci zverenej právomoci koná v zmysle zákona ako správny orgán a jeho postup pri rozhodovaní sa spravuje ustanoveniami Správneho poriadku.

V prejednávanej veci medzi účastníkmi konania ide o vzťah verejnoprávny založený na princípe subsidiarity štátneho orgánu, ktorý kontroluje plnenie povinností podnikateľských subjektov po stránke kvality a bezpečnosti výrobkov a ako štátny orgán zasahuje do práv a povinností druhého účastníka v oblasti verejnej správy, čím kontrola vnútorného trhu je. Nejde teda o obchodnoprávny vzťah, ako tvrdí dovolateľ.

Právomoc súdu nie je založená ani § 7 ods. 2 OSP, lebo zákon č. 128/202 Z.z. a ani správny poriadok výslovne neustanovuje právomoc súdu v tejto oblasti.

Založenie právomoci súdu v zmysle Ústavy Slovenskej republiky, zásady *denegatio iustitiae* nie je možné, lebo ak obchodná inšpekcia má zákonom uloženú právomoc v oblasti štátnej kontroly vnútorného trhu, je daná jej právomoc konať vo všetkých prípadoch s ňou spojených. Náklady na vykonanie skúšky sú nepochybne podkladom pre konanie o uložení pokuty, preto je potrebné prisvedčiť dovolateľovi, že ide o akúsi refundáciu nákladov štátu. Tieto náklady sú vynaloženými trovami štátu a v konaní o uložení pokuty, ktoré musí nasledovať v prípade porušenia povinnosti, ide o trovy dokazovania. V rámci správneho konania je možné rozhodnúť aj o trovách konania. Takýmto postupom by nebola kontrolovanému účastníkovi odňatá možnosť brániť sa súčasne voči pokute a trovám konania, ak neboli dôvodne uložené.

Pokiaľ zákon jednoznačne dáva právomoc štátnemu orgánu a dáva mu aj zákonné prostriedky na jej realizáciu, právomoc Slovenskej obchodnej inšpekcie je tým daná. Navyše ide o orgán, ktorý má najviac skúseností so skúmaním celého radu technických problémov spojených s kontrolnou činnosťou v oblasti vnútorného trhu a má dostatok odborníkov a technológiu na ich riešenie.

Z uvedených dôvodov aj vo veciach trov konania je daná právomoc tomuto štátnemu orgánu. Nie je potom možné dospieť k záveru, že v danom prípade rozhodnutím odvolacieho

súdu dovolateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom. Dovolateľ mal možnosť aktívne sa podieľať na priebehu konania a robiť procesné úkony.

Dovolací súd ďalej nezistil žiadnu inú skutočnosť podľa § 237 OSP, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania. Preto dovolací súd podľa § 243b ods. 4 OSP v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ OSP dovolanie ako neprípustné odmietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 4 OSP. Úspešný žalovaný trovy dovolacieho konania nežiadal, a preto dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 30. júna 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu